

ÎN C H E I E R E

27 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de către Consiliul municipal Comrat și Primarul municipiului Comrat,

la acțiunea în contencios administrativ depusă de către Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 49 împotriva Consiliului municipal Comrat, persoană terță Primarul municipiului Comrat cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 24 mai 2021 a Curții de Apel Comrat, prin care s-a admis apelul declarat de către Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 49, s-a casat hotărârea din 18 decembrie 2020 a Judecătoriei Comrat și s-a emis o nouă hotărâre,

constată:

La 10 octombrie 2019, Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 49 a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Consiliului municipal Comrat, prin care a solicitat recunoașterea ca fiind ilegale acțiunile Consiliului municipal Comrat de nesoluționare a cererii depuse la 05 iulie 2019, prin care s-a solicitat stabilirea hotarelor teritoriului condominiului din mun. Chișinău, str. Xxx, conform prevederilor art. 8 și art. 9 din Legea condominiului în fondul locativ nr. 913 din 30.03.2000 și transmiterea în proprietatea comună pe cote-părți proprietarilor fără plată a terenurilor pentru construcții locative și alte obiecte ale imobilului, care intră în componența condominiului ca fiind bunuri comune; anularea deciziei Consiliului municipal Comrat nr. 19/6 din 23 septembrie 2019 privind cererea prealabilă a președintelui Asociației de Coproprietari în Condominiu nr. 49, P. Topal; obligarea Consiliului municipal Comrat să examineze în fond cererea Asociației de Coproprietari în Condominiu nr. 49 depusă la data de 05 iulie 2019 cu adoptarea actului administrativ individual privind stabilirea hotarelor teritoriului condominiului din mun. Comrat, str. Xxx și transmiterea terenului sub o construcție locativă și alte obiecte ale imobilului ce intră în componența condominiului ca bunuri comune în proprietatea comună pe cote-părți ale proprietarilor fără plată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că este proprietara blocului locativ nr. xxx din str. xxx, mun. Comrat.

La 05 iulie 2019, s-a adresat Consiliului municipal Comrat cu cerere, prin care a solicitat, în temeiul art. 8 și art. 9 din Legea condominiului în fondul locativ nr. 913 din 30.03.2000, stabilirea hotarelor teritoriului condominiului și transmiterea cu titlu gratuit în proprietate a terenului aferent condominiului.

Neprimind niciun răspuns, la 23 august 2019, Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 49 s-a adresat Consiliului municipal Comrat cu cerere prealabilă în temeiul art. 162 alin. (2) din Codul administrativ, solicitând examinarea cererii depuse la 05 iulie 2019.

Prin decizia Consiliului municipal Comrat nr. 19/6 din 23 septembrie 2019 s-a respins cererea prealabilă depusă de Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 49.

Reclamanta a menționat că până la momentul înaintării acțiunii în instanța de judecată, autoritatea publică neîntemeiat a lăsat fără examinare cererea sa din 05 iulie 2019, iar acest fapt viciază procedura administrativă și îi încalcă drepturile constituționale și cele garantate de Codul administrativ.

Prin încheierea din 05 februarie 2020 a Judecătoriei Comrat s-a atras în proces în calitate de persoană terță Primarul municipiului Comrat. (f.d. 22)

Prin hotărârea din 18 decembrie 2020 a Judecătoriei Comrat s-a respins ca fiind neîntemeiată acțiunea înaintată de către Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 49. (f.d. 64, 67-72)

Pornind de la prevederile art. 64 din Codul administrativ, instanța de fond a reținut că, în cazul neexaminării de către autoritatea publică a cererii, partea interesată este în drept să se adreseze în instanța de judecată cu acțiunea numai în partea stabilirii legalității respingerii cererii, deoarece neexaminarea cererii se subînțelege respingerea acesteia și nu este în drept să conteste acțiunile autorității publice pentru neexaminarea cererii prealabile depusă de către petiționar. Totodată, petiționarul nu este în drept să înainteze în instanța de judecată pretenții în obligarea autorității publice de a examina cererea depusă.

Prima instanță a constatat că, în speță, are loc neexaminarea cererii depuse de către Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 49 din 05 iulie 2019 conform art. 64 alin. (2) din Codul administrativ, și anume respingerea acesteia. Respectiv, anume decizia autorității publice de respingere a cererii din 05 iulie 2019 poate fi contestată în instanța de judecată, dar nu acțiunile Consiliului municipal Comrat pentru neexaminarea cererii din 05 iulie 2019.

Cu privire la pretenția Asociației de Coproprietari în Condominiu nr. 49 de anulare a deciziei Consiliului municipal Comrat nr. 19/6 din 23.09.2019 și obligarea autorității publice de a emite actul administrativ individual pentru stabilirea hotarelor teritoriului condominiului cu transmiterea în proprietate a terenurilor din condominiu, prima instanță a stabilit că, Consiliul municipal Comrat a încheiat contractul nr. 134 din 03.05.2019 cu SRL „Urban-Design” pentru elaborarea și aprobarea planului general al teritoriului. Respectiv, la 05 iulie 2019, Consiliul municipal Comrat nu deținea un plan al teritoriului din mun. Comrat, str. Xxx. Prin urmare, lipsa unui plan general al teritoriului este un impediment pentru autoritatea publică de a transmite Asociației de Coproprietari în Condominiu nr. 49 terenurile din mun. Comrat, str. Xxx, iar instanța de judecată nu este în drept să oblige Consiliul municipal Comrat să emită o decizie corespunzătoare.

La 23 decembrie 2020, cu respectarea termenului prevăzut la articolul 232 din Codul administrativ, Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 49 a depus cerere

de apel nemotivată împotriva hotărârii din 18 decembrie 2020 a Judecătoriei Comrat, iar la 23 martie 2020 a depus motivarea apelului.

Prin decizia din 24 mai 2021 a Curții de Apel Comrat s-a admis apelul depus de Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 49.

S-a casat parțial hotărârea din 18 decembrie 2020 a Judecătoriei Comrat, cu emiterea în partea casată a unei noi decizii, prin care:

S-a obligat Consiliul municipal Comrat să adopte actul administrativ individual privind stabilirea hotarelor teritoriului condominiului din mun. Comrat, str. Xxx și transmiterea în proprietate a terenurilor pe care sunt amplasate blocul de locuințe și alte bunuri imobile din condominiu nr. 49 în calitate de bunuri comune în proprietate comună în diviziune a proprietarilor. (f.d. 109, 110-116)

În argumentarea soluției, instanța de apel a reținut că potrivit Legii condominiului în fondul locativ nr. 913 din 30.03.2000, autoritatea administrației publice locale, abilitată să stabilească hotarele și dimensiunile teritoriilor condominiilor, este obligată, în termen de 30 de zile de la data adresării asociației de coproprietari, să stabilească, în conformitate cu art. 8 alin. (1) din legea susmenționată, hotarele și dimensiunile teritoriului condominiului.

La 07 iulie 2021, Consiliul municipal Comrat și primarul municipiului Comrat au depus cerere de recurs împotriva deciziei din 24 mai 2021 a Curții de Apel Comrat, solicitând admiterea recursului, casarea parțială a deciziei atacate cu emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

Recurenții consideră că instanța de apel, prin obligarea autorității publice de a emite un act administrativ individual de transmitere a terenurilor Asociației de Coproprietari în Condominiu nr. 49, nu a analizat probe ce ar demonstra că blocul de locuit cu apartamente face parte din condominiu nr. 49 sub formă de proprietate comună.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța constată că se încadrează în prevederile articolului 245 din Codul administrativ.

În conformitate cu articolul 245 alin.(1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Dispozitivul deciziei instanței de apel a fost pronunțat la 24 mai 2021 și conform materialelor cauzei nu a fost notificat participanților la proces. Decizia motivată a fost notificată Consiliului municipal Comrat și Primarului municipiului Comrat la data de 10 iunie 2021, fapt ce se confirmă prin avizele de recepție a scrisorii recomandate anexate la materialele cauzei nr. DS8001588847AS și nr. DS8001588846AS. (f.d. 121, 122)

Consiliul municipal Comrat și Primarul municipiului Comrat, au depus recurs motivat la data de 07 iulie 2021, fiind respectat termenul instituit de legiuitor în art. 245 din Codul administrativ. (f.d. 129-131)

La data de 29 iulie 2021, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Asociației de Coproprietari în Condominiu r. 49 copia recursului declarat de către Consiliul municipal Comrat și Primarul municipiului Comrat. (f.d. 134)

La data de 08 august 2021 Asociația de Coproprietari în Condominiu r. 49 a depus referință, solicitând respingerea recursului depus de către Consiliul municipal

Comrat și Primarul municipiului Comrat, cu menținerea deciziei din 24 mai 2021 a Curții de Apel Comrat. Totodată intimata a indicat că a fost întocmit planul urbanistic al municipiului Comrat și aprobat prin decizia Consiliului municipal Comrat nr. 8/9 din 16.07.2021.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de către Consiliul municipal Comrat și Primarul municipiului Comrat, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către Consiliul municipal Comrat și Primarul municipiului Comrat.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de către Consiliul municipal Comrat și Primarul municipiului Comrat, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh